

SCHACH-NOVELLE

Vandaag wat minder schaaktechniek, maar een beschrijving van het boek Schachnovelle van Stefan Zweig. Zweig is Oostenrijks dichter en schrijver. Hij verliet het door Duitsland ingelijfde Oostenrijk en week uit naar Brazilië. Zijn novelle schreef hij in 1941 in Rio de Janeiro en het daarin gekozen decor van de zeereis moet getekend zijn naar eigen ervaringen.

De schrijver vaart met een groot passagierschip naar Buenos Aires, evenals de schaakkampioen Mirko Czentovic. Een interessant figuur, die Czentovic. Na de dood van zijn vader is hij door een pastoor in huis genomen om huishoudelijk werk op te knappen. Telkens als hij hiermee klaar is, bekijkt hij het schaakspel van de pastoor en de wachtmeester van de gendarmerie. Deze spelen namelijk iedere avond een partij schaak. Op een avond moet de pastoor onverwacht weg, en nodigt de wachtmeester Mirko voor de grap uit om de partij af te maken. Deze partij wint Czentovic met gemak en als de pastoor dit hoort, gaat hij met hem naar de plaatselijke schaakclub. Ook hier staan ze versteld van hem: Mirko blijkt een groot kampioen te zijn. Op zijn achttiende wordt hij al kampioen van Hongarije.

De schrijver probeert op het schip in contact te komen met Czentovic, maar dat is niet eenvoudig. De rijke ingenieur McConnor, met wie de schrijver een partijtje schaakt om in de belangstelling van Czentovic te komen, geeft de kampioen een aanzienlijke som geld om met alle schakers aan boord een simultaan-

partij tegen hem te spelen. Czentovic neemt dit aan en verslaat hen natuurlijk met gemak. Maar halverwege de revanchepartij krijgen McConnor, de ik-figuur en de anderen hulp van een onbekend persoon. Dank zij zijn aanwijzingen eindigt de partij toch nog in remise.

McConnor stelt dan voor om de onbekende eens alléén tegen Czentovic te laten spelen. Maar de onbekende zegt ruim twintig jaar geen schaakstuk meer te hebben aange-raakt en loopt vervolgens weg. De schakers zijn echter opgewonden door de gebeurtenis en willen hem persé strikken voor een partij tegen de kampioen. En omdat de onbekende uit Oostenrijk blijkt te komen, moet de schrijver die ook Oostenrijker is de man uitnodigen. De onbekende (die in het boek dr. B. wordt genoemd) reageert vriendelijk. Hij vertelt hoe hij heeft leren schaken. Na de Duitse inval in Wenen is hij gearresteerd en vier maanden lang voor verhoor in een lege hotelkamer vastgehouden. Op een dag ziet hij kans een boek uit een soldatenpasje te halen. Hij neemt het zo onopvallend mogelijk mee naar zijn kamer, waar hij tot de ontdekking komt dat het een schaak-oefeningenboek is. Hij gaat ermee aan de slag: hij gebruikt de grof geruite beddesprei als bord en modelleert uit kleine kruimels die hij van zijn brood spaart, primitief schaakstukken. Na een tijdje doet hij het zonder 'bord en stukken' en is moeiteloos in staat elke partij uit het boek uit zijn hoofd - of, zoals de vakuitdrukking luidt: blind - na te spelen. Uiteindelijk kan hij alleen nog maar in schaken denken. Een citaat: 'Als ik van mensen droomde, dan was dat uitsluitend in de bewegingen van de lopers, de torens, in het heen-en-weer van de paarsprongen.' Hij gaat tegen zichzelf

spelen, denkt in twee breinen, waardoor schizofrenie ontstaat. Hij krijgt een zenuwzinking en wordt in het ziekenhuis opgenomen. Als Dr. B zijn verhaal heeft verteld, zegt hij wel een partij tegen Czentovic te willen spelen. Hij wil wel eens een echte partij spelen met echte stukken tegen een levende tegenstander. Hij moet hiermee echter wel oppassen want de dokter heeft hem gewaarschuwd voor de eventuele gevolgen van een schaakspel. De volgende dag wordt de partij inderdaad gespeeld. Na een lange strijd wint Dr. B. Czentovic wil revanche. Nog voordat de ik-figuur dr. B tot voorzichtigheid kan manen, neemt deze de uitdaging aan. Hij krijgt echter een zenuwzinking. De gevolgen van het vier maanden lang in eenzaamheid 'blind' schaken ('schaakvergiftiging', zijn nog zodanig dat hij het schaken in feite niet meer kan verdragen.

DIAGRAM 1 is het slot van Letelier-Fischer, Leipzig 1960. Nu volgt: 1....Dxf4+! Wit geeft op vanwege 2. Kf2 (op Kxf4 volgt Lh6 mat) Pg4+ 3. Kg2 Pe3+ 4. Kf2 Pd4 5. Dh1 Pg4+ 6. Kf1 Pxf3

DIAGRAM 2 is ook uit de oude doos: Capablanca-Lasker, 1914. Dit was een snelschaakpartij en het is buitengewoon knap hoe wit de partij beslist als je bedenkt dat hij nauwelijks bedenktijd had. 1. Ta8+ Pxa2 2. Kc8 Pc7 3. Kxc7

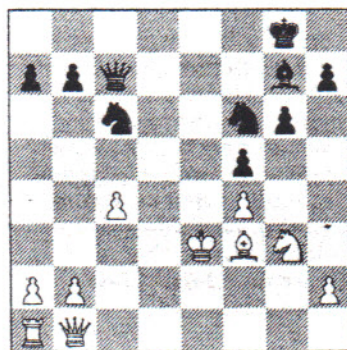

DIAGRAM 1

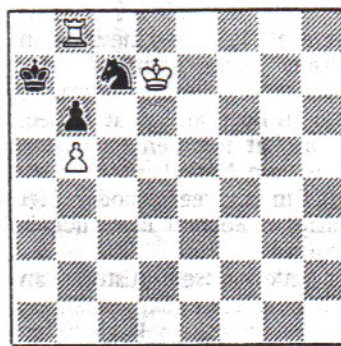
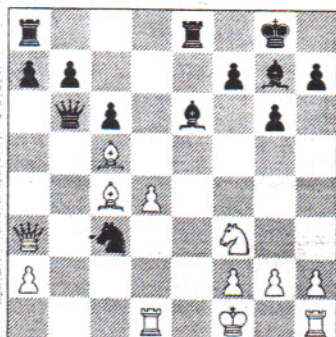

DIAGRAM 2

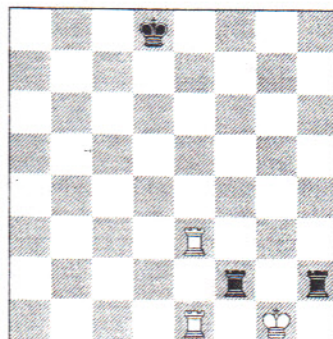

FISCHER (2)

Vandaag deel 2 in de serie over Bobby Fischer aangezien het deze zomer 25 jaar geleden is dat de 'tweekamp van de eeuw' Fischer-Spasski werd gespeeld. Fischer is waarschijnlijk de meest excentrieke wereldkampioen uit de schaakgeschiedenis. Bobby (Robert James) Fischer werd geboren op 9 maart 1943 in Chicago. Hij groeide op in Brooklyn (New York). Hij leerde schaken toen hij zes jaar was, van zijn zes jaar oudere zusje Joan. De meeste wereldkampioenen hebben de eerste beginselen bijgebracht gekregen van een direct familielid, van een broer (zoals Lasker), vader (Capablanca, Botvinnik, Smyslov), moeder (Aljechin, Euwe) of neef (Tal). Bobby heeft zijn vader niet gekend. Die was al in 1945, toen Bobby twee was, van huis weg. Zijn moeder verdiende de kost als onderwijzeres en later als gediplomeerd verpleegster. De kinderen waren daardoor veel alleen. Joan moest Bobby bezighouden en daar was het schaakspel het geëigende middel voor. In feite zijn die trieste huiselijke omstandigheden Bobby's geluk geweest, want aan het schaken heeft hij zijn roem te danken. Toen Bobby het schaken serieus ging aanpakken, ging zijn ontwikkeling stormachtig. Op z'n veertiende werd hij kampioen van Amerika. Op z'n vijftiende werd hij Internationaal Grootmeester, iets wat tot op dat moment nog niemand in de wereld op die jonge leeftijd was gelukt. Fischer een wonderkind? Tsjaja, hij is jong begonnen, als je dan ook al heel jong heel sterk speelt, kun je een wonderkind genoemd worden. Maar iemand die pas later leert schaken, zoals de oud-wereld-

SCHAKEN
Door Frank Clevers

kampioenen Steinitz (op z'n 12e), Lasker (11), Botvinnik (13!) of de voormalige wereldtopper Rubinstein (die leerde het pas op z'n 16e), zijn zij niet ook wonderkinderen?, want zij begonnen veel later en werden toch beter dan al hun tijdgenoten. Fischer heeft ontegenzeggelijk een wonderbaarlijk schaaktalent dat het bovendien heeft gemaakt op eigen kracht. Hij had geen grote leermeesters achter zich staan zoals vele Russen dat wel hadden.

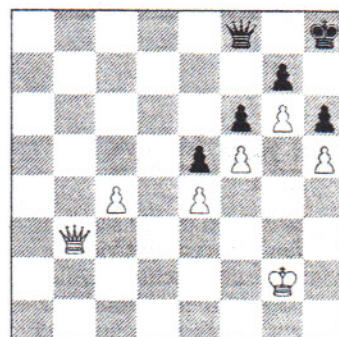
De partij waar hij in de wereld voor het eerst zijn naam mee vestigde, speelde hij in 1956 tegen Donald Byrne. Een partij van een ongeken- de schoonheid en zeker als je bedenkt dat die gespeeld werd door een jongen van maar dertien jaar. Byrne-Fischer, New York 1956
1. Pf3 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 Lg7 4. d4 0-0 5. Lf4 d5 6. Db3 dxc4 7. Dxc4 c6 8. e4 Pbd7 9. Td1 Pb6 10. Dc5 Lg4 11. Lg5 Pa4 12. Da3 Pxc3 13. bxc3 Pxe4 14. Lxe7 Db6 15. Lc4 Pxc3 16. Lc5 Tfe8+ 17. Kf1 Le6 ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 17...Le6
18. Lxb6 Lxc4+ 19. Kg1 Pe2+ 20. Kf1 Pxd4+ 21. Kg1 Pe2+ 22. Kf1 Pc3+ 23. Kg1 axb6 24. Db4 Ta4 25. Dxb6 Pxd1 26. h3 Txa2 27. Kh2 Pxf2 28. Te1 Txe1 29. Dd8+ Lf8 30. Pxe1 Ld5 31. Pf3 Pe4 32. Db8 b5

33. h4 h5 34. Pe5 Kg7 35. Kg1 Lc5+ 36. Kf1 Pg3+ 37. Ke1 Lb4+ 38. Kd1 Lb3+ 39. Kc1 Pe2+ 40. Kb1 Pc3+ 41. Kc1 Tc2 mat (0-1)

DIAGRAM 2 toont een toreneindspel. Het liep als volgt af: 1. Td1+ Kc7 2. Tc3+ Kb6 3. Tb1+ Tb2 (dit moet wel omdat mat door Ta3 moet worden voorkomen) 4. Tb3+ en zwart verliest nu een toren.

IN DIAGRAM 3 wist zwart op inventieve manier remise te bereiken en wel als volgt: 1....Dg8. Op 2. Db8? volgt 2....Dxb8; op 2. c5? volgt 2....Dxb3. Het is altijd remise want wat wit ook doet, er zal sowieso 2....Dxc4 volgen hetgeen remise betekent (denk aan pat).

De namen van de spelers die worden uitgenodigd voor de achtkamp op de komende Limburgse kampioenschappen zijn bekend: Rob Caessens, Lars Severens, Jac Renet, Martijn Dambacher, Gaston Dörenberg, Oscar Lemmers, Ismet Burovic en Arno Henzen. Mochten er onder deze acht spelers zijn die niet mee kunnen doen, dan worden hun plaatsen in de achtkamp opgevuld door de beste spelers die zich hebben aangemeld voor het Zwitsers toernooi van de Topklasse. Aanmelden kan nog tot 1 augustus. Ook voor de overige klassen (tweede klasse, dames, senioren, veteranen) is tot deze datum nog aanmelding mogelijk.

NAJDORF

De Argentijnse grootmeester Miguel Najdorf is begin deze maand in de Spaanse badplaats Malaga overleden. Hij werd 87 jaar. Hij stierf aan een ernstige longziekte. Hij werd geboren in Warschau (Polen) als Mieczyslaw Najdorf. Bij het begin van de Tweede Wereldoorlog vluchtte hij naar Argentinië. Na de oorlog bleek dat nog slechts weinig familieleden in leven waren. Hij besloot daarom in Buenos Aires te blijven wonen en hij kreeg het Argentijns staatsburgerschap. Hij veranderde zijn naam in Miguel. Als zakenman maakte hij snel fortune. Hij was een van de weinige grootmeesters die miljonair werden buiten het schaken om. Niettemin bleef hij schaken. In de jaren vijftig behoorde hij tot de wereldtop en mengde hij zich in de kwalificatietoernooien voor het wereldkampioenschap. Hij eindigde in een aantal toernooien zeer hoog, maar kon geen serieuze gooi doen naar de wereldtitel.

Najdorf was een kleurrijk en markant figuur, die ook regelmatig deelnam aan toernooien in Nederland. Hij stond bekend als een meesterlijk verteller en wist die verhalen vaak met een beetje fantasie nog wat op te smukken. Hij vertoonde zich graag in vrouwelijk gezelschap, met wie hij na schaaktornooien in chique restaurants genoot van de meest exquise diners. Tot diep in de nacht zat hij dan onder het genot van de nodige alcoholische versnaperingen anedotes te vertellen. Om zich ten opzichte van de dames nog wat beter voor te doen, vroeg hij een schaakvriend eens om hem Don Miguel te

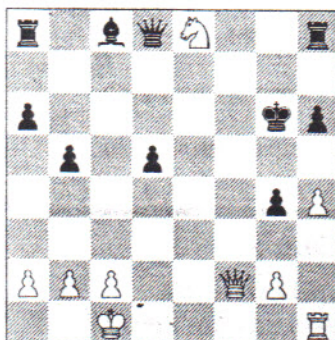

DIAGRAM 1

noemen.

De naam Najdorf is bij elke schaakliefhebber ook bekend omdat er een belangwekkende variant van de Siciliaanse opening naar hem vernoemd is, de Najdorf-variant.

Maandag jl. is in Blerick het 20e Jac Jansen snelschaaktornooi 'Schaken met de Meester' gestart. Dit toernooi werd destijds geïntroduceerd door Jac Jansen. Jansen overleed in 1993 op 72-jarige leeftijd. Hij was een markant man die veel verdiensten voor het schaken heeft gehad. Hij was redacteur van een schaakrubriek in het Dagblad voor Noord-Limburg. Die rubriek heette 'Schaken met de Meester'. Na zijn overlijden is het toernooi voortgezet door de Blerickse Schaakvereniging. Voorzitter Hans Cuppen heeft daarbij het voortouw genomen. Hoewel het toernooi al begonnen is, kunnen liefhebbers nog 'instappen', want van de zes speelavonden tellen toch alleen de drie beste resultaten. Er wordt de komende vijf maandagavonden nog geschaakt in zaal Apollo, Maasbreesestraat 49, aanvang 20.00 uur. Speeltempo: 10 minuten. Ook huisschakers kunnen meedoen.

Frans Rijvers, lid van 't Pionneke Roermond, is onderscheiden met de gouden bondsspeld van de KNSB. Rijvers is lid van de KNSB sinds 1946. Hij werd in 1982 benoemd tot erelid van de Limburgse bond, waarvan hij bestuurslid was van 1967 tot 1982.

Grootmeester N. Miezis heeft het 14e Alex Vinken toernooi in Kerkrade gewonnen. Er waren vijftig deelnemers.

Eerder is in deze rubriek de datum 1 juli genoemd als termijn waarbinnen men zich kan aanmelden voor

de Limburgse kampioenschappen. Aanmelden is echter voor alle klassen nog mogelijk tot 1 augustus. Dit kan bij Jo Janssen, Kast. Exaetenstraat 10, 6043 HN Roermond.

Het schaakteam van de Philips van Horne Scholengemeenschap uit Weert heeft de derde plaats behaald bij de Nederlandse kampioenschappen voortgezet onderwijs. In totaal hebben ruim honderd scholen aan de wedstrijden meegedaan. Het team uit Weert stond onder leiding van wiskundedocent Leon Smeets (tevens voorzitter van de Weerter vereniging EWS) en werd gevormd door (tevens bordvolgorde): Paul Hommerson, Geert Gabriëls, Maurice Duits en Ramon Ribbe. Hier een partij van een van de Weertenaren tegen het Kottenpark College uit Enschede.

P.Hommerson-J.Snuverink
1. e4 e5 2. Pc3 Pc6 3. f4 exf4 4. Pf3 g5 5. h4 g4 6. Pg5 d6 7. d4 h6 8. Pxf7 Kxf7 9. Lc4+ Ke8 10. Lxf4 Lg7 11. Le3 Pf6 12. Dd2 a6 13. 0-0-0 b5 14. Ld3 Pb4 15. e5 dxe5 16. Lg6+ Kf8 17. Df2 e4 18. d5 Kg8 19. Ld4 c6 20. Pxe4 Pbxd5 21. Lxf6 Lxf6 22. Txd5 cxd5 23. Pxf6+ Kg7 24. Pe8+ Kxg6
ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 24...Kxg6, nu volgt mat in 3 zetten
25. h5+ Kg5 26. De3+ Kf5 27. Tf1 mat.

ZIE DIAGRAM 2: wit staat een pion achter en is natuurlijk uit op remise. Hoe? Kijk maar 'ns naar...Td2!

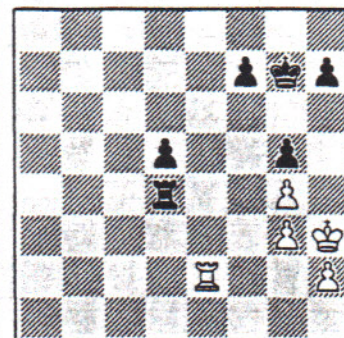

DIAGRAM 2

INTERLAND

Een Limburgs jeugdteam heeft in Koblenz een 'interland' gespeeld tegen Rheinland. Het team van Rheinland is bijzonder sterk, maar Limburg slaagde er toch in om gelijk te spelen. Het Limburgse team bestond uit Ivan Utama, Martijn Dambacher, Jeroen Schilperoort, Ivo Wantola, Joost Heltzel, Martin Vink, Paul Muris, Saskia Muris, Joep Nabuurs en Rob van Wersch. Volgend jaar komt Rheinland in een weekeinde in juni naar Limburg. Hier een partij uit de interland tussen Ivan Utama (wit) en Jens Kipper met commentaar van Utama.

1. d4

(normaal speel ik 1. e4, maar twee jaar geleden verloor ik tegen Jens Kipper in een Tarraschvariant van het Frans door een nieuwtje van Jens, waar ik nog steeds geen antwoord op heb)

1.e6 2. c4 Pf6 3. Pc3 Lb4 4. a3 Lxc3 5. bxc3 c5 6. e3 Pc6 7. Ld3 0-0 8. Pf3 d6

(zwart speelt op e5, waarna hij vrij goed staat. Hij krijgt druk op d4 en als wit d5 speelt, dat is het gesloten karakter en de witte dubbelpion in zwarts voordeel)

9. 0-0 e5 10. d5 Pe7 11. Pd2 (wit staat al iets slechter en wil met f4 de boel opengooien om zo zijn lopers sterker te laten worden) 11.h6 12. h3 (wil het antwoord Pg4 of f4 voorkomen) 12.Ld7 13. Tb1

Dc8 (snel gespeeld door Jens. Hij onderschatte me blijkbaar enorm doordat hij vorige keer makkelijk van me won. Echter je kunt geen grote fouten maken tegen een "indrukwekkend talent". Na 13.b6 staat zwart beter)

14. f4 exf4 15. Txf4 Pg6?

(na 13.b6 was dit mogelijk ge-

weest. Nu is een eenvoudig offer voldoende voor een winnende positie)

16. Txf6! gxf6 17. Pe4 Pe5 (ook 16., Kg7 17. Df3 of 16., Dc7 17. Pxf6+, Kg7 18. Df3

wint makkelijk voor wit)

18. Pxd6 Dc7 19. Pf5 Pxd3??

(zwarts enige kans lag in 19., Lxf5 20. Lxf5, Kg7 21. Dh5, Th8, hetgeen echter geen pretje is. Mat in 2 is zeker geen pretje)

20. Dg4+ (1-0)

In DIAGRAM 1 ziet u een spelfragment uit de Nederlandse kampioenschappen in Rotterdam. Het moment komt uit de partij Cifuentes-Piket. Wit speelt nu Df6. Dit is fout. Probeer u zelf te achterhalen waarom. Achteraan in deze rubriek vindt u het antwoord.

Morgen begint het Internationaal Jeugdschaaktoernooi Limburg. Het is de derde keer dat dit toernooi wordt gehouden. De eerste maal vond het plaats in Maastricht en vorig jaar in Stein. Aangezien het toernooi een samenwerking is tussen de verenigingen VSM (Maastricht), DJC (Stein) en de Blerickse Schaakvereniging, is nu Blerick de plaats van handeling. De wedstrijden vinden plaats in zaal Apollo, Maasbreesestraat 49. Het speel-schema: donderdag 12.00 uur 1e ronde, 17.30 uur 2e ronde; vrijdag 12.00 uur 3e ronde, 17.30 uur 4e ronde; zaterdag 12.00 uur 5e ronde, 17.30 uur 6e ronde; zondag 11.00 uur 7e ronde.

Het Open Kampioenschap van Roermond is in de eerste klasse verrassend gewonnen door Joost Helt-

zel, vóór gedoodverfde favorieten als Eduard Coenen en Geert Peeters. Joost stookte met 5 uit 5 uit de startblokken. Uiteindelijk kwam Geert Peeters nog langszij, maar weerstandspunten beslisten in het voordeel van Joost. Joost is een leerling van Jo Janssen. Het toeval (of geen toeval?) wil dat in de tweede klasse eveneens een leerling van Jo Janssen zegevierde, namelijk de jeugdspeler Paul Aben.

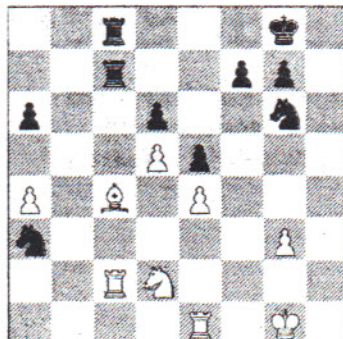
Saskia Muris (13) uit Blerick heeft tijdens de Nederlandse kampioenschappen jeugdschaken in Leiden beslag gelegd op een mooie tweede plaats in haar leeftijdsgroep. Hier een partij uit dat kampioenschap. Jana Bouwhuis-Saskia Muris

1. e4 c5 2. Pf3 Pc6 3. Lc4 d6 4. c3 Pf6 5. d3 e6 6. Lg5 Le7 7. Pbd2 0-0 8. 0-0 a6 9. a3 Ld7 10. Te1 h6 11. Lh4 b5 12. La2 Pg4 13. Lxe7 Dxe7 14. d4 c4 15. b3 cxb3 16. Pxb3 Tac8 17. Dd3 e5 18. d5 Pa7 19. h3 Pf6 20. Tac1 Ph5 21. Pbd2 Pf4 22. De3 Tc7 23. c4 Tfc8 24. Ph2 Dg5 25. Pg4 Lxg4 26. hxg4 Dxc4 27. g3 h5 28. Tcd1 Tb7 29. Df3 Dxf3 30. Pxf3 Pg6 31. Tc1 Tbc7 32. Pd2 h4 33. Tc2 hxg3 34. fxg3 bxc4 35. Lxc4 Pb5 36. a4 Pa3

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 36...Pa3

37. Lxa6 Pxc2 38. Lxc8 Pxe1 39. Lf5 Ta7 40. Kf2 Pd3+ 41. Ke3 Pc5 42. Lxg6 fxg6 43. Pc4 Ta6 44. a5 Pb3 (0-1)

Het antwoord bij de stelling Cifuentes-Piket: Df6 is fout vanwege ...Lxb4! Cifuentes zag het en gaf al op voordat Piket Lxb4 kon zetten.

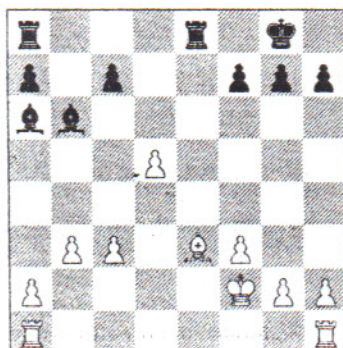
FISCHER (3)

Vandaag deel 3 in de serie over de Amerikaan Bobby Fischer aangezien het deze zomer 25 jaar geleden is dat de 'tweekamp van de eeuw' Fischer-Spasski werd gespeeld, een tweekamp die als geen andere de wereld in de ban van het schaken bracht. Dat was vooral te danken aan de geniale excentriekeling Bobby Fischer.

Fischer (inmiddels 54) was op z'n veertiende al kampioen van Amerika en op z'n vijftiende Internationaal Grootmeester. Hij werd in 1972 dank zij de overwinning op Spasski op 29-jarige leeftijd wereldkampioen. Mogelijk had hij al jaren eerder wereldkampioen kunnen en misschien ook wel moeten worden, ware het niet dat hij verschillende periodes had waarin hij zich niet liet zien op toernooien en wedstrijden. Fischer was nou eenmaal een zeer eigenzinnig type. Er zijn zelfs twee periodes van anderhalf jaar geweest waarin hij zich geheel van de toernooien terugtrok. Fischer was geen gemakkelijke, niet voor anderen maar ook niet voor zichzelf. Hij heeft heel wat schandalen en relletjes veroorzaakt. Hij stelde vaak zeer hoge financiële eisen die organisatoren nauwelijks konden inwilligen, hij wilde om godsdienstige redenen niet op bepaalde dagen spelen, hij stelde voorwaarden met betrekking tot bijvoorbeeld de verlichting in de speelzaal, de tafels, de stoelen, de borden en de stukken, de plaats van het publiek (als hij toeschouwers wilde toelaten), de route van de spelers naar het toilet, het gebruik door het publiek van zakschaakspelletjes. Hij had altijd iets apart.

DIAGRAM 1

Hij wilde eens de toenmalige dameswereldkampioene Gajmardasjvili uitdagen voor een match waarin zij wat Fischer betreft in elke partij een paard voorsprong mocht hebben.

Hij lag in de clinch met de heerser van Cuba, Fidel Castro, en het meest nog met de Russen. Fischer leverde overall problemen. Was het niet het ene, dan was het wel het andere dat niet naar zijn zin was. Meer dan eens ging hij weg van een toernooi. De Russen waren zijn grootste vijanden. In 1962 brak hij definitief met de Russen die hij vanaf dat moment voor geen cent meer vertrouwde. Fischer deed dat jaar mee aan een kandidatentoernooi in Willemstad waar hij temidden van Russen speelde als Tal, Kortsjnoj, Petrosjan, Keres en Geller. Fischer was een van de grote favorieten. Hij was in de toernooien hiervoor maar liefst 41 ronden lang ongeslagen gebleven. Nu echter ging het temidden van de Russen mis. Hij werd vierde. Fischer was ervan overtuigd dat de Russen samenspannen tegen hem om hem van de eerste plaats af te houden. De Russen zouden elkaar volgens hem hebben voorgezegd en Kortsjnoj zou enkele partijen expres hebben verloren om zijn landgenoten, die meer kans op de eerste plaats hadden, te helpen. Fischer heeft sindsdien gestreden tegen de Russen, hetgeen niet gemakkelijk was gezien de heerschappij van het Russische schaak, dat door het Kremlin tot politiek en cultuur was verheven. Hij had een hartgrondige hekel aan de Russen. In 1976 stuurde hij Viktor Kortsjnoj, die naar het westen overstapte, als eerste een telegram met de woorden: 'gefeliciteerd met de juiste zet.' De Russen maakten van veel toernooien onderonsjes. Ook de strijd om de we-

reldtitel was al geruime tijd een Russische aangelegenheid. Sinds 1948 wisselden Russen elkaar af als wereldkampioen: van 1948-1957 Botwinnik, 1957-1958 Smyslov, 1958-1960 Botwinnik, 1960-1961 Tal, 1961-1963 Botwinnik, 1963-1969 Petrosjan, 1969-1972 Spasski. In 1972 doorbrak de hoop van het Westen, Bobby Fischer, de keten van Russische wereldkampioenen door Spasski te verpletteren met 12½-8½. De komende weken meer over de legendarische Fischer.

Tot slot twee recente partijen van Limburgse bodem.

Boso Ravjnak - Peter Daemen, toernooi Gess Sittard, april 1997

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. d4 exd4 4. Pxd4 Pf6 5. Pc3 Lb4 6. Lg5 De7 7. f3 De5 8. Le3 0-0 9. Kf2 Te8 10. Pxc6 bxc6 11. Dd4 Da5 12. Lc4 d5 13. Pxd5 cxd5 14. Lxd5 Pxd5 15. Dxd5 Dxd5 16. exd5 La6 17. c3 La5 18. b3 Lb6

ZIE DIAGRAM 1

en nadat de lopers en een toren werden geruild, won zwart, zij het moeizaam

DIAGRAM 2 toont een stelling uit de partij Jack Lemaire - Rob Zink, interne bekerfinale Caïssa Geleen. Vanuit deze stelling ging het als volgt verder: 1. Kg2 Txc5 2. Lxc5 Dd7 3. Le2 Pe5 4. Ld4 Pg4 5. Dc7 Lxd4 6. exd4 Pf6 7. Dxd7+ Txd7 8. Td1 Ke7 9. Lc4 Kd6 10. Kf1 a5 11. Ke2 Pg4 12. f3 Pf6 13. Ke3 Tc7 14. Kf4 exf3 15. Kxf3 Pe4 16. Kf4 a4 17. Te1 a3 18. Te2 Tb7 19. Ld3 Kd5 20. Lxe4+ fxe4 21. Txe4 Tf7+ 22. Ke3 Tf1 23. Te5+ Kd6 24. Ta5

DIAGRAM 2

